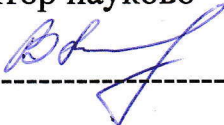

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ННІ «Донецька державна музична академія імені С.С. Прокоф'єва»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор науково – навчального інституту

----- Валерій Марченко

28 вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Методика викладання сучасної хореографії

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
галузі знань 02 Культура і мистецтво
за спеціальністю 024 Хореографія
Освітня програма «*ХОРЕОГРАФІЯ*»
Форма навчання - денна

Робоча програма «*Методика викладання сучасної хореографії*» для здобувачів вищої освіти.

Розробник: Попович Л.Ю. – доцент, викладач кафедри хореографії та вокального мистецтва.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри хореографії та вокального мистецтва. Протокол № 1 від 28. 09. 2023 року.

Завідувач кафедри хореографії
та вокального мистецтва

Людмила ПОПОВИЧ

1. Опис навчальної дисципліни.

Цей курс розроблений для студентів бакалаврів, спрямований на вивчення синтезу академічної та сучасної хореографічної манери виконання, вивчення якої дає можливість студентам здобути знання з таких напрямків сучасної хореографії, як неокласика, contemporary-dance, джазового танцю, танцю модерн, контактна та танцювальна імпровізація.

2. Мета та цілі курсу.

Мета курсу – вивчення танцювального репертуару різних напрямків та стилів сучасного танцю, оволодіння новими техніками, здобуття теоретичних знань стосовно кожного вивченого напрямку сучасного танцю, вмінням відрізняти музичний супровід кожного стилю, оволодіння основами композиційної побудови сучасного танцю, методикою його виконання.

Цілі – надання студентам необхідних теоретичних знань, практичних навичок та вмінь з різних напрямків сучасного танцю, виховання у студентів потреб у систематичному накопиченні знань, їх узагальненні, аналізуванні, вироблення своєї точки зору з певних питань; вільне володіння своїм тілом, розвиток фантазії та емоційності. У рамках дисципліни «Методика викладання сучасної хореографії» студенти вивчають техніку джазового танцю, танцю модерну, техніку contemporary-dance. Дисципліна розрахована на 1.2.3 семестри та передбачає проведення практичних занять.

Компетенції, що формуються в результаті вивчення дисципліни «Методика викладання сучасної хореографії» у майбутніх студентів:

- Здатність рухатись вільно та з'єднавши окремі рухи в танцювальні етюди-виконувати той чи інший танець згідно з особливостями манери та характеру танцювального стилю – неокласика, modern, contemporary-dance, jazz;
- Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.
- Здатність запам'ятовувати і стилістично правильно відтворити (показати) хореографічні тексти різних рівнів складності, бачити стильові та технічні помилки виконавців та коригувати їх у процесі репетиційної роботи.
- Здатність розрізняти характер музики, її розмір, стилістичну основу, вміти рухатися чітко під музичний супровід.

3. Очікувані результати навчання.

Студенти повинні *знати*:

- історію появи та розвитку танцювальних стилів сучасності;
- основні напрямки сучасної хореографії, особливості викладання сучасних хореографічних напрямків;
- вивчити методику виконання рухів притаманних для певного стилю;
- знати назви та різновиди базових рухів сучасних танцювальних напрямків;
- знати провідних виконавців та педагогів танцювальних стилів сучасності та їх творчі здобутки.

Студенти повинні *вміти*:

- виконувати рухи певного стилю сучасного танцю;
- володіти техніками сучасного танцю;
- розвинути пластику власного тіла, емоційність та технічність;
- орієнтуватись у музичному супроводі сучасних танцювальних напрямків;
- вміти самостійно складати комбінації у будь-якому стилі сучасного танцю;
- демонструвати володіння методиками викладання фахових дисциплін, та застосовувати їх в практичній діяльності відповідно до конкретних виробничих обставин;
- застосовувати набуті знання, вміння та навички у практичній діяльності;
- передавати характер та манеру виконання кожного танцю;

- визначати та виправляти помилки виконавців.

Студенти повинні *володіти*:

- основними підходами до твору хореографічної лексики;
- основними формами, засобами та методами постановочної,
- репетиторської та педагогічної діяльності;
- розширення лексичного арсеналу, творчого діапазону та фантазії майбутніх педагогів-хореографів для створення сучасних хореографічних творів.

4. *Загальна трудомісткість дисципліни (9 кредитів), та види навчальної роботи.*

Програма побудована згідно вимогами кредитно-модульної системи.

Види навчальної роботи.	Трудомісткість (години)	Розподіл по семестрах (години)		
		1	2	3
Загальна трудомісткість дисципліни	270	90	90	90
Практичні заняття	90	30	30	30
Самостійна робота	180	60	60	60
Форма поточного контролю		залік	залік	екзамен

5. *Зміст програми навчальної дисципліни.*

5.1 *Зміст дисципліни (модуля), структурований за темами (розділами) із зазначенням кожної теми:*

№	Найменування модулів та тем:	№ Семестру	Об`єм у годинах (всього)	Практичні заняття	Самостійна робота.	Форми поточного контролю успішності.
		1,2,3	270	90	180	
1	<i>Розділ А.</i> Основні принципи техніки та методика вивчення базових рухів сучасного танцю.	1	90	30	60	Контроль освоєння теорії, практики та самостійної роботи.
	1.1 Методика проведення уроку сучасної хореографії.			10	20	
	1.2 Основні принципи техніки та методика вивчення базових рухів Сучасної хореографії.			20	40	
2	<i>Розділ Б.</i> Стилі та напрямки сучасного хореографічного мистецтва.	2	90	30	60	Контроль освоєння теорії, практики та самостійної роботи.

	2.1 Особливості стилів, шкіл та технік сучасної хореографії. Неокласика. Modern. Jazz dance.			10	20	
	2.2 Contemporary як напрямок мистецтва сучасного танцю.			20	40	
3	<i>Розділ В.</i> Специфіка імпровізації та її види у сучасної хореографії.	3	90	30	60	Контроль освоєння теорії, практики та самостійної роботи.
	3.1 Контактна імпровізація. Вправи на відчуття партнера.			6	12	
	3.2 Творча імпровізація. Складання танцювальних комбінацій для відображення характеру музики.			24	48	

5.2 Зміст дисципліни (модуля), структурований за розділами.

Навчання з дисципліни «Методика викладання сучасної хореографії» відбувається у формі практичних занять.

Екзерсис будується на основі рухів класичного танцю, з можливістю задіяти різні центри тіла у просторі.

Розділ А.

Основні принципи техніки та методика вивчення базових рухів сучасного танцю.

Методика проведення уроку сучасної хореографії.

Методика виконання навчальних рухів. Основні вправи на уроці. Розігрів. Ізоляція та координація. Вправи для голови, плечей, корпусу, стегон, хребта. Поняття імпульс, та напрямок. Робота над координацією, володіння різними темпами у комбінаційних поєднаннях. Вивчення swing. Розгойдування будь-якою частиною тіла. Правила виконання основних позицій та положень у parter. Робота над структурою переходу руху із різкого до плавного. Робота над розслабленням у parter. Вивчення положень у parter.

Основні принципи техніки та методика вивчення базових рухів сучасної хореографії.

Вивчення рухів на середині зали: побудова розгорнутих танцювальних комбінацій. Особливості роботи та побудови комбінації. Основні відмінності у комбінації від класичного екзерсису. Крос. Пересування у просторі. Робота над обертаннями, падіннями та перекатами, зі зміною ракурсів, на місці чи просуванні, залежно від заданого матеріалу.

Розділ Б.

Стилі та напрямки сучасного хореографічного мистецтва.

- *Особливості стилів, шкіль та технік сучасної хореографії.* Стилістичні ознаки неокласицизму. Музичність, артистизм та універсальність виразної техніки неокласицизму. Основні принципи техніки та методика вивчення базових рухів Modern, Jazz dance. Техніка Release як практика тілесного та розумового звільнення. Праця над свободою пластики тіла. Метод використання можливостей тіла. Координація contraction та release з рухами корпусу, рук і ніг, зміною рівнів. Композиція в хореографії неокласицизму: прийоми та принципи. Розробка та створення сюжетних композицій на основі сучасних напрямків хореографії.

- *Contemporary як напрямок мистецтва сучасного танцю.*

Contemporary dance – новітня течія неокласичного спрямування. Базова техніка танцю контемпорарі. Екзерсис на середині зали у стилі contemporary-dance. Рівні та переміщення в просторі, стрибки та оберти в стилі contemporary-dance. Робота над расслаблением в parter. Изучение положений в parter. Композиційна робота в стилі contemporary-dance. Contemporary-dance. Танцювальна імпровізація.

Розділ В.

Специфіка імпровізації та її види у сучасній хореографії.

- *Контактна імпровізація. Вправи на відчуття партнера.*

Особенности в импровизации. Імпровізація як шлях до пошуку нових рухів. Творчість видатних діячів-хореографів сучасного танцю.

Контактна імпровізація: робота в парі за одну руку, за дві, без контакту в руках.

Імпровізаційні вправи, етюди. Вправи з танцювальної імпровізації, використання поняття “образ”.

- *Творча імпровізація. Складання танцювальних комбінацій для відображення характеру музики.*

Створення комбінацій на середині зали у вільній пластичності. Імпровізація. Вільна пластика тіла. Імпровізація на основі музичного матеріалу. Імпровізація на основі заданого стилю. Складання етюдів на музику. Створення сюжетів танців на тему. Вибір музичного матеріалу. Різні варіанти композиційного вирішення певного танцювального фрагмента. Твір комбінацій. Композиційна робота. Перформанс. Практичний показ складених комбінацій та імпровізаційних етюдів.

6. Самостійна робота.

Самостійну роботу над дисципліною слід розпочинати з вивчення робочої програми дисципліни, яка містить основні вимоги до знань, умінь та навичкам студентів. Обов'язково слід пам'ятати рекомендації викладача, дані в ході настановного заняття, а потім – приступати до вивчення окремих розділів та тем у порядку, передбаченому робочою програмою дисципліни. Для ефективної організації самостійної роботи учень повинен:

знати:

- систему форм та методів навчання у вузі;
- основи наукової організації праці;
- методики самостійної роботи;
- критерії оцінки якості виконаної самостійної роботи;

вміти:

- проводити пошук у різних пошукових системах;
- використовувати різні види видань;
- застосовувати методики самостійної роботи з урахуванням особливостей досліджуваної дисципліни;

мати такі навички та досвід діяльності:

- планування самостійної роботи;
- співвідношення планованих цілей та отриманих результатів у ході самостійної роботи;
- проектування та моделювання різних видів та компонентів професійної діяльності.

7. Методи навчання

Викладання дисципліни передбачає використання наступних методів навчання: бесіда (повідомлення, репродуктивна), пояснення, наочноїлюстративний метод (демонстрування, самостійне спостереження), метод вправ (показ, повторення), дослідні роботи, методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок, проблемнопошуковий метод, методи стимулювання навчальної діяльності (м. імпровізації, метод проектів, метод вправ, презентація).

8. Методи оцінювання.

Під час вивчення дисципліни «Методика викладання сучасної хореографії» застосовуються наступні методи контролю:

- усні відповіді на питання теоретичного характеру;
- тестові відповіді на питання теоретичного характеру;
- практичний показ методики навчання рухів різних стилів.

9. Форма підсумкового контролю успішності навчання – екзамен.

Підсумковий контроль у формі семестрового **заліку** проводиться за результатами поточного контролю.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС.

Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
75-79	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
30-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Критерії оцінювання результатів навчання.

- «відмінно/ A», 90 - 100 балів - здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили;
- «добре /B», 80 - 89 балів - здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у

стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;

- «добре/ C», 75 - 79 балів - здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;

- «задовільно/ D», 66-74 бали - здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;

- «задовільно/ E», 60 – 65 балів - здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей здобувача відповідає мінімальним критеріям);

- «незадовільно/ FX», 30- 59 балів - здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;

- «незадовільно/ F», 0-29 балів - здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів і потребує повторного вивчення курсу навчальної дисципліни.

11. Методичне забезпечення.

У методичних рекомендаціях практичних занять і самостійної роботи студентів з предмету «Методика викладання сучасної хореографії» формуються на навчальних заняттях, їх навчальні цілі – заздалегідь передбачені результати навчальної діяльності студента з певним рівнем засвоєння, що адекватний параметрам умінь, сформульованих в освітньо-кваліфікаційній характеристиці фахівця.

Методичне забезпечення:

1. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни.
2. Нормативні документи.
3. Матеріали для демонстрування за допомогою технічних засобів навчання (світлина, відео).
4. Музичний матеріал (аудіо записи) для забезпечення навчального процесу, відповідно до виду, напрямку, стилю сучасного хореографічного мистецтва.

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю.

- Поняття неокласика, modern , contemporary-dance, jazz dance.
- Основні характеристики jazz dance.
- Основні характеристики танцю modern.
- Основні характеристики, contemporary-dance .
- Витоки jazz dance, формування основних шкіл.
- Витоки та специфіка неокласики.
- Специфіка техніки contemporary-dance.
- Принципи побудови уроків танцю modern.
- Особливості партерної техніки в танці modern.
- Особливості стилю Марти Грехем: постановка корпусу, позиції та положення рук, ніг; принципи роботи корпусу: contract – release, спіраль.
- Основні прийоми техніки танцю modern: дихання, напруга та розслаблення, центр, вага, інерція тощо.
- Специфіка складання танцювальних комбінацій на основі технік неокласики.
- Постановка та особливості роботи корпусу, позиції та положення рук, ніг у jazz dance.
- Основні прийоми техніки jazz dance: колапс, поліцентрика, ізоляція, опозиція, пульсації тощо.
- Види кроків у jazz dance.

- Принципи використання простору на уроці modern, jazz dance.
- Техніка release.
- Використання психофізичних технік у contemporary-dance.
- Особливості виконання тренінгу сучасного танцю біля станку.
- Імпровізація як педагогічний прийом навчання сучасним напрямом хореографічного мистецтва.
- Специфіка музичного оформлення уроків сучасного танцю modern та jazz dance.
- Напрямки та стилі сучасного хореографічного мистецтва.
- Дайте визначення терміну «Сучасна хореографія», «Сучасний танець».
- Принцип ізоляції і поліцентрії, координації рухів в modern, jazz dance.
- Методика виконання і вивчення батман тандю, жете (Battement tendu, Battement tendu jete) в сучасному танці.
- Методика виконання і вивчення батман фондю (Battement fondy) в сучасному танці.
- Методика виконання і вивчення перекатів і переворотів в сучасному танці.
- Трансформація рухів класичного екзерсису в уроці modern, jazz dance.
- Методика виконання і вивчення рухів у партері.
- Методика виконання і вивчення рухів в характері адажіо у сучасному танці.
- Методика виконання і вивчення рухів крос (кроки, біги, оберти і т.д) сучасному танці.
- Методика виконання і вивчення розтяжок (Stretch) сучасному танці. Основні прийоми і правила застосування.

13. Політика курсу.

В процесі навчання студент повинен:

- Систематично відвідувати практичні та індивідуальні заняття;
- обов'язково мати відповідну тренувальну форму та взуття;
- відпрацьовувати поданий матеріал на заняттях і позаурочний час;
- добросовісно виконувати завдання самостійного опрацювання;
- постійно підвищувати свою виконавську майстерність;
- використовувати новітні методики навчання для покращення рівня хореографічної підготовки.

У разі відсутності студента на занятті передбачено відповідний порядок відпрацювання пропущених годин. Студент, який допустив пропуск заняття, зобов'язаний після виходу на навчання подати на кафедру дані щодо причин пропуску. Відпрацювання пропущених занять виконується у повному обсязі за індивідуальним графіком, погодженим завідувачем кафедри та викладачем.

Перескладання практичного показу роботи студентів можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви у письмовій формі та створення відповідної комісії фахівців та повторного перескладання.

Академічна доброчесність та плагіат. Даний курс не передбачає плагіат, так як, він практичний та студенти або вивчають практичний матеріал на заняттях та закріплюють самостійно, або не вивчають, через певні причини, що на практичному показі буде виявлено.

14. Рекомендована література.

Базова

1. Колногузенко Б. Види мистецтва та хореографії. Х. : ХДАК, 2009. 200 с. та Харків: НХСУ, 2014. 320 с.
2. Колногузенко Б. М., Макарова І. І. Сучасний танець та методика його викладання: конспект лекцій для студентів хореографічних відділень мистец. та пед. вищ. навч. закл. II-IV рівня акредитації. М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Харків. обл. осередок нац. хореогр. спілки України. Харків: Слово, 2015. 137 с.
3. Макарова І.І. Термінологія сучасної хореографії // Культура та інформаційне

- суспільство ХХІ століття : матеріали всеукр.наук.-теорет. конф. молодих учених, 22-23 квіт.2010 р. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Акад. мистецтв України, Ін-т культурології. Харків : ХДАК, 2010. Ч.2. С.34
4. Сучасний танець. Основи теорії і практики : навч. посіб. / О. О. Бігус, О. О. Маншилін, Д. О. Кондратюк, Л. В. Мова, А. В. Журавльова, І. І. Герц, Н. П. Донченко, Н. П. Батєєва. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 264 с.
5. Теорія і методика сучасного танцю: навч. посіб./ Л. Андрощук, І. Тандитна, О. Ткаченко. Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. 126 с.

Допоміжна

6. Культурологія: енциклопедичний словник. М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. І. Франка / за ред. В. П. Мельника. Львів: Вид-во ЛНУ, 2013. 508 с.
7. Пастух В. В. Модерні хореографічні напрями в Галичині (20-30-ті роки ХХ століття). К.: Знання, 1999. 41 с.
8. Полятков С. С. Основы современного танца. Ростов н/Д: Феникс, 2005. 80 с.
9. Чепалов О.І. Хореографічні засади дослідження танцю (за методикою лабанівського центру) // Культура України: Зб. наук. пр. / Харк. держ. акад. культури. Х., 2004. Вип. 15: Мистецтвознавство. С.161-170.
10. Шабаліна О. М. Пластичність. Мова. Тіло : монографія. М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. Київ : ФО-П Поліщук О. В., 2017. 194 с.